
RINGEBU FJELLSTYRE
MØTEBOK

Møtested: Spidsbergseter
Møtedato: 30.8.2022
Arkiv nr.: 423.2
Sak nr.: 21/22
Saksbehandler: Paul Nilsen

SMÅVILTJAKT 2022

Vedlegg:

Rapport fra Hønsefuglportalen: Resultater fra hønsefugltakseringene i Ringeby fjellstyre 2022, NINA/HINN, datert 19. august 2022.

Saksframstilling:

Lovgrunnlaget

Fjellstyret har gjennom fjelloven ansvar for en forsvarlig forvaltning av viltet. Det skal kunne høstes av et overskudd, og vises forsiktighet i dårlige år. Saken skal også vurderes opp mot bestemmelsene i Naturmangfoldloven § 8-12. Forslag til vedtak for årets småviltjakt er vurdert med bakgrunn i linjetaksering, tilbakemeldinger fra jaktprøver og treningsfelt, samt observasjoner gjort av både fjelloppsynet og andre. Kunnskapsgrunnlaget anses som tilstrekkelig (§ 8) og føre-var- prinsippet er hensyntatt (§ 9). §§ 10-12 er også vurdert.

Fjelloven § 23, siste ledd, sier:

”Før fjellstyret gjer noko vedtak etter andre og tredje stykket, skal kommunen uttale seg. Er det usemje mellom fjellstyret og kommunen, må fjellstyrevedtaket leggjast fram for departementet som tek avgjerd i saka.”

Ut i fra dette oversendes fjellstyrets vedtak i saken til kommunen v/ miljø- og utmarksrådgiver for uttale.

Historikk 2012 - 2021

Fjellstyret har siden 2012 praktisert en rypeforvaltning der en har tatt utgangspunkt i takseringen og estimert bestand, og høstet ca. 15 % av denne, en andel som forskningen i dag regner som et forsvarlig uttak. Uttaket har vært regulert gjennom varierende dagskvoter, varierende kortsalg, og avslutning av rypejakta på ulike datoer:

2012: 22. oktober
2013: 5. oktober
2014: 13. oktober
2015: Ingen rypejakt pga. lav kyllingproduksjon
2016: 11. oktober
2017: 11. oktober
2018: 31. oktober
2019: 30. september
2020: 30. november

2021: 24. september

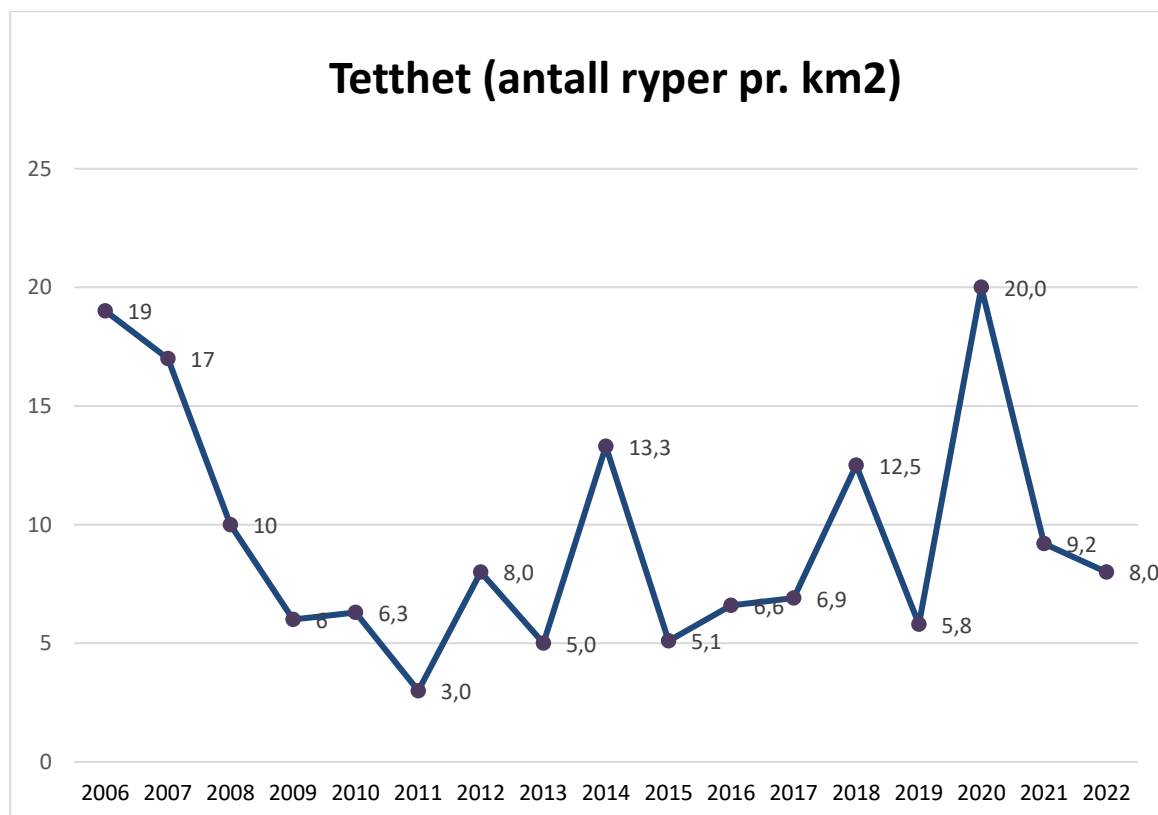
Bestanden av lirype i 2022

Vurderingen av årets bestand av lirype baserer seg på flere forhold. Det er som tidligere år gjennomført linjetaksering med frivillige taksører med fuglehund. I tillegg har det vært arrangert jaktprøve, trening av fuglehund i treningsfeltene, og oppsynet har gjort egne observasjoner og fått informasjon fra ulike brukere av statsallmenningene.

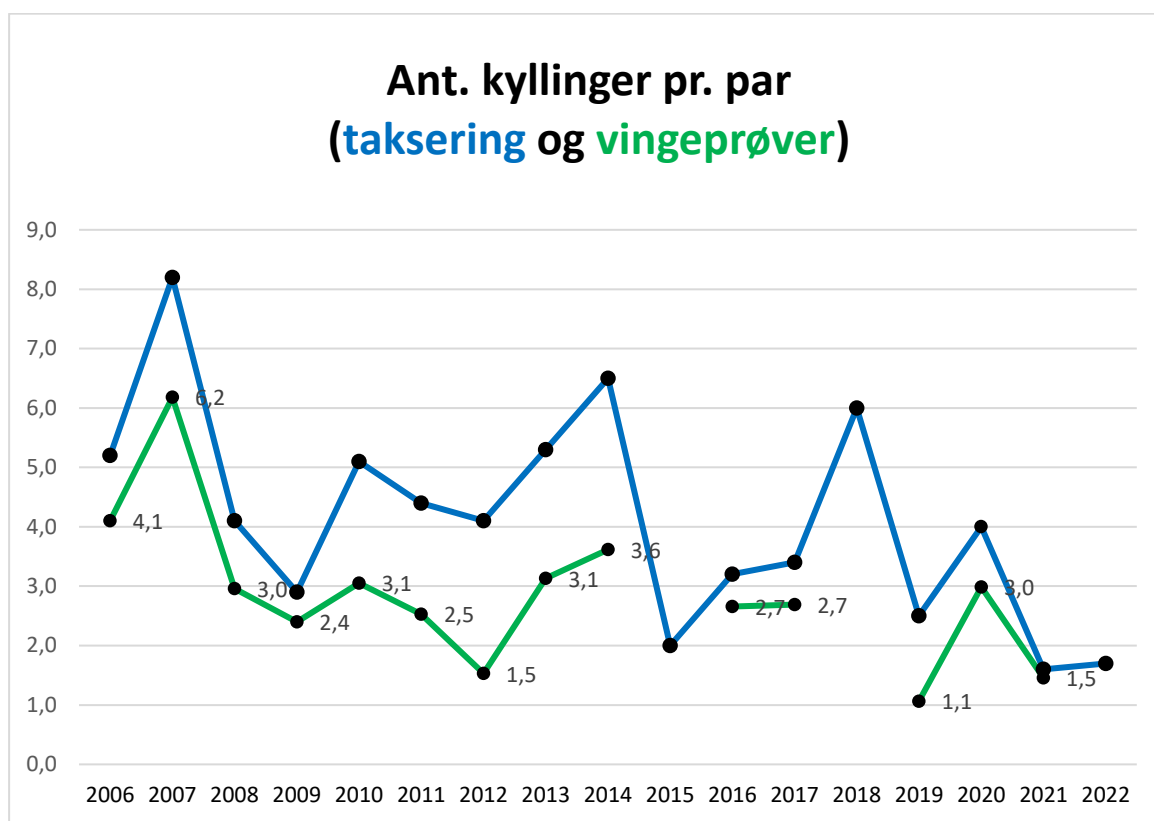
Linjetaksering

Frivillige taksører med fuglehund har taksert til sammen 41 linjer i alle statsallmenningene i Ringebru, totalt 121 km, i perioden 7. – 14. august, se vedlagt rapport fra Hønsefuglportalen. Disse linjene er spredt utover statsallmenningene, og representerer både gode, middels og dårlige lirypebiotoper.

Rapporten fra Hønsefuglportalen viser at årets estimerte tetthet av rype er 8 ryper/km² i snitt for de tre jaktfeltene, se figur 1. Den estimerte kyllingproduksjonen er 1,7 kyllinger pr. par i snitt for de tre jaktfeltene, se blå linje i figur 2. Jegerne blir også bedt om å sende inn en vinge fra hver rype de skyter, og ut fra disse kan produksjonen beregnes. I 2021 ble det levert inn 114 vinger, og analysene viste 1,5 kyllinger pr. par, se grønn linje i figur 2.

Figur 1. Tetthet av rype pr. km² i Ringebru fjellstyre sine statsallmenninger i årene 2006-2022.

Figur 2. Antall kyllinger pr. par i Ringebu fjellstyre sine statsallmenninger i årene 2006-2022.

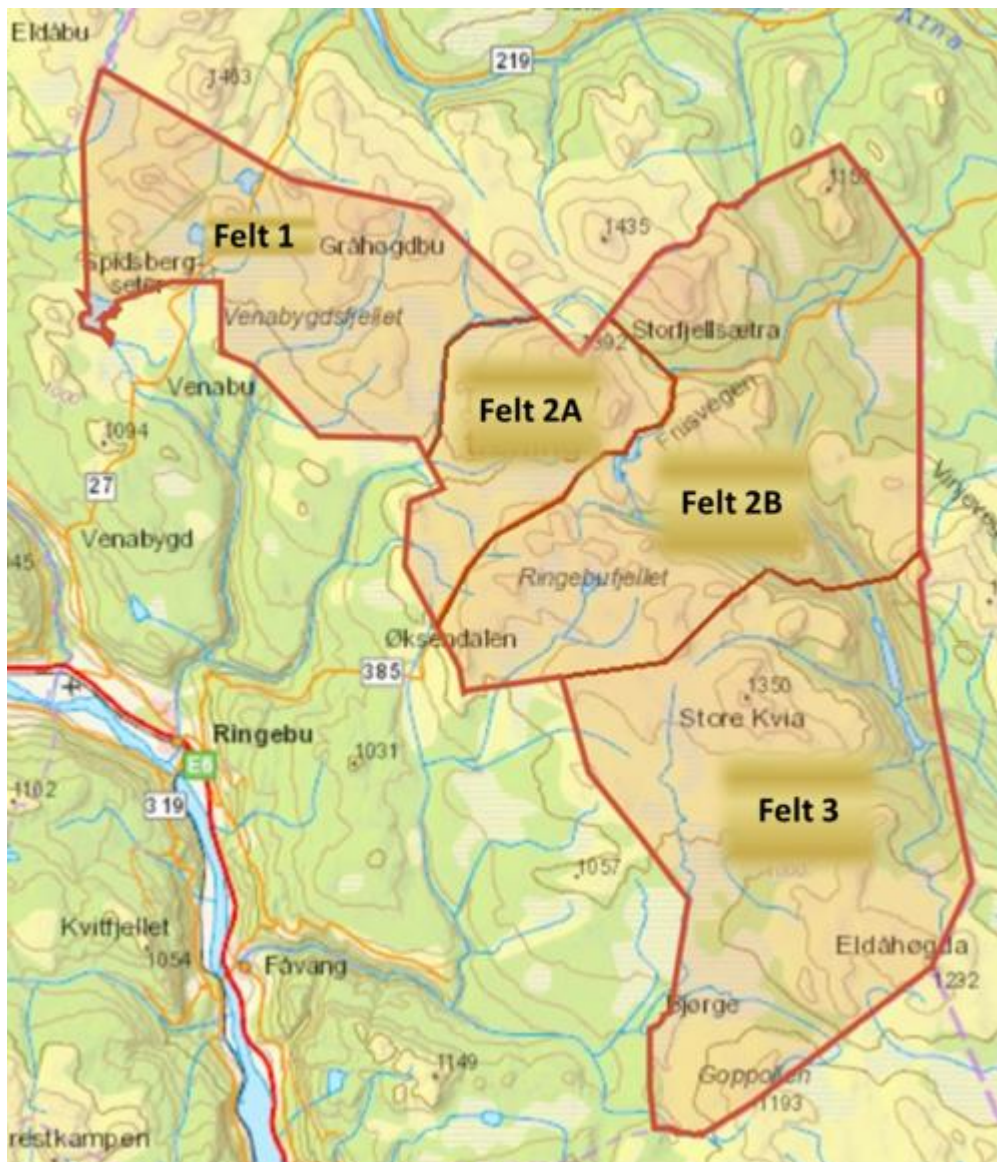
Tabell 1 og 2 gir en oversikt over estimatene i de tre ulike jaktfeltene i de siste 6 årene, og jaktfeltene vises på figur 3.

Tabell 1. Tetthet – antall ryper per km².

Område	Ryper / km ² (90 % sikkerhet)					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Felt 1 (Venabygdsfj)	1	3	3	14,9	5,3	8,6
Felt 2 (Friisvegen)	11	21	6	28,4	15,7	8,3
Felt 3 (Breijordene)	9	12	8	16,7	6,6	6,9
Samlet	7	12	6	20	9,2	8

Tabell 2. Produksjon - Kyllinger per par

Område	Ant kyllinger/par					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Felt 1 (Venabygdsfj)	0,9	3,9	1,4	2,8	1,5	1,8
Felt 2 (Friisvegen)	4,3	6,8	2,0	4,4	2,6	1,9
Felt 3 (Breijordene)	2,8	5,9	4,3	5,1	0,7	1,6
Samlet	3,4	6,0	2,5	4	1,6	1,7

Figur 3. Kart over jaktfeltene og refugie-/treningsområde (felt 2A).

Jaktprøver og treningsfelt

I de to siste helgene i august arrangeres det to jaktprøver for fuglehund i statsallmenningene, en prøve i felt 2A/B (Remdalen, Åstdalen og Brettingsdalen) og en i felt 3 (Breijjordene), i gode rypebiotoper. I forkant av prøvene blir terrenge undersøkt med fuglehund, og til sammen gir dette et godt inntrykk av årets bestand i prøveterrengene.

Norsk engelsksetterklubb (NESK) sin jaktprøve i Remdalen, Åstdalen og Brettingsdalen ble arrangert 20. – 22. august. Saksbehandler har hatt tett kontakt med prøveledelsen både før, under og etter prøven, og fjellstyret mottar en skriftlig rapport og statistikk etter prøven, se tabell 3.

Prøveledelsen oppsummerer sin vurdering av årets bestand slik:

«Rypebestanden er veldig lik 2021, men forskjellen er at vi i år fant flere kull. Tipper på at gjennomsnittskullet ligger på ca. 4-5 kyllinger. Antall stander ble nesten halvert, men det kan skyldes både værforholdene og kvaliteten på hundene.»

Tabell 3. Antall ryper sett, stander, og sjanser på fugl på NESK-prøven 2019 – 2022.

Ryper-stand- oppflukt pr. terreng												
	2019			2020			2021			2022		
	Ryper sett	Stand	Sjanse på fugl	Ryper sett	Stand	Sjanse på fugl	Ryper sett	Stand	Sjanse på fugl	Ryper sett	Stand	Sjanse på fugl
Kvitbekken fredag	17	6	8	28	7	3	12	1	10	2	0	3
Kvitbekken lørdag	38	5	22	55	13	7	9	3	2	25	4	4
Kvitbekken søndag	15	3	9	50	11	15	14	8	9	16	1	14
Remdalen fredag	30	5	2	70	9	22	12	2	10	14	1	10
Remdalen lørdag	28	4	7	27	5	12	7	2	4	33	4	20
Remdalen søndag	14	4	9	28	2	13	18	2	15	15	3	15
Vetle Remdalen fredag	22	5	1				12	4	4	1	0	0
Vetle Remdalen lørdag	18	3	12	9	2	7	12	4	7	0	0	0
Vetle Remdalen søndag	20	4	7	20	5	9	1	0	2			
Jammerdalsglupen fredag	15	2	9	16	2	10	29	5	15	37	4	26
Jammerdalsglupen lørdag	25	3	9	43	7	11	8	3	6	33	6	6
Jammerdalsglupen søndag	20	0	12	23	6	10	35	6	28	35	0	20
Åsdalen fredag	30	3	11				14	2	5	15	2	10
Åsdalen lørdag							21	4	16	20	3	15
Åsdalen søndag	20	3	14	11	2	4	17	6	7			
Langtjønnhøgda fredag	15	2	6	14	3	10	21	3	19			
Langtjønnhøgda lørdag	25	4	8	33	3	18	24	1	11	26	0	12
Langtjønnhøgda søndag	40	2	13	30	7	6	6	0	6	12		
Bretttingsdalen fredag	45	6	12	60	7	33	33	1	23	26	2	8
Bretttingsdalen lørdag	15	5	12	34	3	11	13	3	5	16	4	5
Bretttingsdalen søndag	35	2	51	32	4	13	26	2	9	14	4	3
Kvannslåmyrene fredag				16	3	11	12	3	13	1		
Kvannslåmyrene lørdag				13	2	6	3	0	8			
Kvannslåmyrene søndag				20	3	9						
	487	71	234	632	106	240	359	65	234	341	38	171
	2019			2020			2021			2022		
	Ryper sett	487		632			359			341		
	Stand	71		106			65			38		
	Sjanse	234		240			234			171		

Treningsfeltet langs Saubuvegen åpnet 21. august. Saksbehandler hadde oppsyn i og ved treningsfeltet på åpningsdagen, og var i kontakt med ca. 20 hundeførere som trente i terrenget. Det gjennomgående inntrykket var at rypebestanden i feltet var omtrent som i fjor, men de fleste hundene hadde funnet fugl, og det ble funnet kull på både 6 og 10 ryper i feltet.

Romerike fuglehundklubb skal arrangere «Fåvangprøven» i området Saubua – Svæltjønnnet – Breijordene - Glupen 27. og 28. august, så det foreligger ikke statistikk fra denne prøven ennå. Prøveledelsen undersøker imidlertid terrengene i forkant, og har så langt funnet kull på både 5 og 11 ryper i området Breijordene – Glupen.

Saksbehandlers merknader:

Årets linjetaksering ble gjennomført 7.- 14. august. Alle dager i denne perioden var det sol, tørt og varmt og vær, flere dager var det over 20 grader på dagtid. Dette gav vanskelige forhold for hundene, og når rypene i tillegg er vanskeligere å finne så tidlig i august er det grunn til å tro at linjetakseringen underestimerer rypebestanden noe. Forskjellen mellom antall kyllinger på takseringslinjene i felt 2 (1,9 kyllinger pr. par) og anslaget etter NESK-prøven i felt 2 (4-5 kyllinger pr. kull) underbygger denne antakelsen. Observasjoner fra områdene Saubua/Breijordene/Glupen indikerer også at kullstørrelsene er noe større enn det som kommer frem av linjetakseringene.

Uansett er det ingen tvil om at årets rypetetthet er lav, med liten kyllingproduksjon, og derfor må høstes forsiktig.

Fjellstyret har forhåndsolgt ca. 340 stk. 5-dagerskort til utenbygds jegere fordelt på de to periodene 15.- 19.9. og 20. - 24.9. I tillegg kan vi ut fra erfaringstall regne med salg av rundt 50 kort (sesong- og dagskort) til innenbygds.

Statistikken fra jaktrapportene som fjellstyret har fått inn opp gjennom årene viser at det i gjennomsnitt felles det 0,5 rype pr. jeger pr. dag, og at hver jeger jakter i snitt 3 dager på periode/sesongkort, det vil si at det felles 1,5 rype i snitt pr. kort.

Hvis vi anslår at utenbygdsjegere med forhåndsolgte kort og innenbygdsjegere som kjøper kort utgjør ca. 390 kort til sammen, vil disse da felle rundt 580 ryper. Basert på estimert bestand etter linjetaksering, utgjør dette en høsting på ca. 17 % av bestanden.

På bakgrunn av disse beregningene anbefaler saksbehandler at det ikke selges flere kort til utenbygds i høst, og at jakta på rype avsluttes 24. september.

Kvotene bør også gjenspeile årets lave tetthet og kyllingproduksjon, og saksbehandler foreslår derfor samme kvoter som i fjor:

- Dagskort: 1 rype
- 5-dagerskort: 3 ryper
- Sesongkort: 5 ryper

Basert på takseringsresultater samt tall og tilbakemeldinger i forbindelse med NESK sin jaktprøve i Remdalen/Brettingsdalen, vurderer saksbehandler at frednings-/refugieområdet i Remdalen/Brettingsdalen (felt 2A) ikke bør åpnes for jakt i år.

Når det gjelder bestanden av andre småviltarter har vi ikke noen systematiske registreringer, men vi kan anta at flere av disse bestandene følger noenlunde de samme variasjonene som rypebestanden. Uttaket av andre arter er dessuten lavt, og har sannsynligvis liten påvirkning på bestandene. Saksbehandler foreslår derfor samme kortsalg på annen småviltjakt som tidligere år, og at det som tidligere ikke åpnes for jakt på fjellrype og storfugl siden bestanden av disse artene er lave.

Som alternativ til rypejakt kan jegere med fuglehund kjøpe kort i treningsfeltet i Remdalen/Brettingsdalen i perioden 6. - 31. oktober. For å utvide tilbudet for hundetrening når rypejakta stenger 24.9. forslår saksbehandler å selge treningskort for fuglehund i felt 1 i perioden fra 6. oktober og frem til stopp- og parkeringsforbudet inntreffer på FV27 over Venabygdsfjellet den 20. desember, for kr 220,- for dagskort og kr 600,- for sesongkort.

Forslag til vedtak:

1. Det åpnes for jakt på lirype i jaktfeltene 1, 2B og 3 kun i perioden 15. - 24. september.
Frednings-/refugieområdet i Remdalen/Brettingsdalen (felt 2A) åpnes ikke for jakt.
2. Kvoter:
Dagskort: 1 rype
5-dagerskort: 3 ryper
Sesongkort: 5 ryper
3. Annen småviltjakt går som normalt i periodene 15. - 24.9 og 6.10. - 23.12.
4. Innenbygds jegere på annen småviltjakt kan jakte i snaufjellet på helgedager også i perioden 25.9. - 5.10.
5. Det åpnes for salg av treningskort for fuglehund i felt 1 i perioden 6.10 - 19.12 for kr 220,- pr. dagskort og kr 600,- pr. sesongkort.

Møtebehandling:

Erik S. Winther foreslo å endre andre setning til å lyde:
«Frednings-/refugieområdet i Remdalen/Brettingsdalen (felt 2A) åpnes for jakt.»

Forslaget fikk en stemme (Erik S. Winther).

Vedtak:

1. Det åpnes for jakt på lirype i jaktfeltene 1, 2B og 3 kun i perioden 15. - 24. september.
Frednings-/refugieområdet i Remdalen/Brettingsdalen (felt 2A) åpnes ikke for jakt.
 2. Kvoter:
Dagskort: 1 rype
5-dagerskort: 3 ryper
Sesongkort: 5 ryper
 3. Annen småviltjakt går som normalt i periodene 15. - 24.9 og 6.10. - 23.12.
 4. Innenbygds jegere på annen småviltjakt kan jakte i snaufjellet på helgedager også i perioden 25.9. - 5.10.
 5. Det åpnes for salg av treningskort for fuglehund i felt 1 i perioden 6.10 - 19.12 for kr 220,- pr. dagskort og kr 600,- pr. sesongkort.
-

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Ringebu fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.

Vedtaket fattet med hjemmel i fjellovens § 23, gjelder 1 uke etter at det er kunngjort.

Kopi:

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor